

Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22377>

Özet

Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği (GÖYTÖ), bireylerin görsel sanatlar derslerinin öğretimi konusundaki duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle öğretmen adayları veya mevcut öğretmenlerin görsel sanatlar eğitimine dair sahip oldukları olumlu veya olumsuz tutumları belirlemeyi hedefler. Ölçek, **tutum** kavramının çok boyutlu doğasını dikkate alarak, görsel sanatlar eğitiminin önemi, gerekliliği ve öğretim süreçlerine dair inançları değerlendirmek için tasarlanmıştır. Bu ölçek geliştirme çalışması, Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi'nde yayınlanan bir makale ile bilim dünyasına sunulmuştur.

Ölçeğin temel amacı, eğitim programlarının etkinliğini artırmak ve görsel sanatlar derslerinin öğretmenler tarafından nasıl algılandığını anlamaktır. Elde edilen veriler, öğretmen eğitimi programlarının görsel sanatlara yönelik olumlu tutum geliştirmesi gereken alanları belirlemede kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Görsel Sanatlar Öğretimi, Tutum Ölçeği, Eğitim Psikolojisi, Öğretmen Adayları, Sanat Eğitimi, Psikometri.

Yazarlar

Yakup Gökdağ, Derya Öztürk.

Amaç

Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği'nin temel amacı, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının görsel sanatlar derslerinin öğretimine dair sahip oldukları tutumları geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Görsel sanatlar dersleri, öğrencilerin yaratıcılık, estetik algı ve kültürel bilinç gelişiminde önemli bir role sahiptir. Bu nedenle, bu dersleri öğretecek kişilerin derse yönelik tutumları, öğretimin kalitesini doğrudan etkilemektedir.

Ölçek, bu alandaki tutum farklılıkları tespit ederek, eğitim fakültelerinde verilen görsel sanatlar öğretimi derslerinin müfredatından gözden geçirilmesine ve iyileştirilmesine bilimsel bir zemin sağlayarak amaçlanmaktadır. Ayrıca, eğitim araştırmacıları, tutumun öğrenme çıktıları üzerindeki etkisini inceleme fırsatı sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, katılımcıların görsel sanatlar öğretimine yönelik genel tutumları ölçmektedir. Görsel

sanatlar öğretimine yönelik tutum, genellikle üç temel boyutta incelenen karmaşık bir psikolojik yapıdır:

Bilişsel Boyut: Görsel sanatlar öğretiminin faydaları, gerekliliği ve amaçları hakkındaki inançlar ve düşünceler.

Duygusal Boyut: Görsel sanatlar derslerini öğrenmeye yönelik hissedilen sevgi, ilgi, kaygı veya isteksizlik gibi duygusal tepkiler.

Davranışsal Boyut: Görsel sanatlar öğretimine katılma, materyal hazırlama veya bu alandaki becerileri geliştirme eğilimi.

Ölçek, bu boyutları kapsayan maddeler aracılığıyla, görsel sanatlar öğretiminin eğitim sistemi içindeki konumuna dair algıları derinlemesine analiz etmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması, **Geçerlik** ve **Güvenirlik** çalışmasıyla tamamlanmaktadır. Ancak, kaynakta spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiştir. Standart bir ölçek geliştirme sürecinde, geçerlik çalışmaları kapsamında aşağıdaki analizlerin yapılması varsayılmaktadır:

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi (AFA ve DFA) teknikleri kullanılmaktadır.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddelerinin, görsel sanatlar öğretimine yönelik tutum yapısının tüm alt boyutları temsil edip etmediği uzman görüşleri alınarak değerlendirilmiştir.

Bu çalışmalar, ölçeğin görsel sanatlar öğretimine dair tutumu amaca uygun ve doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermeyi amaçlamaktadır.

Güvenirlik

Kaynakta spesifik güvenilirlik değerleri belirtilmemiş olsa da, ölçek geliştirme makalesinin başlığında güvenilirlik analizlerinin yapıldığına işaret etmektedir. Tipik olarak, tutum ölçeklerinde iç tutarlılık (iç güvenilirlik) ve zamana bağlı kararlılık (test-tekrar test güvenilirliği) analizleri gerçekleştirilir.

İç Tutarlılık: Ölçeğin maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu ölçmek için Cronbach Alfa (Güvenirlik) katsayısının hesaplanması tahmin edilmektedir. Yüksek bir alfa değeri, maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Madde Analizi: Ölçek maddelerinin ayrırt edicilik gücünü ve madde toplam korelasyonlarını inceleyen analizler de güvenilirliğin bir parçası olarak sunulmuş olmalıdır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu analiz, başlangıçta çok sayıda olan madde havuzunun, tutumun altında yatan temel boyutları temsil eden anlamlı faktörlere ayrılmasıyla yapılmıştır. Ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olması, faktör analizinin bu boyutları netleştirmede merkezi bir rol oynamış olduğunu göstermektedir.

Faktör yapısının belirlenmesinde, genellikle temel bileşenler analizi ve varimax rotasyonu gibi teknikler kullanılmıştır. Bu sayede, görsel sanatlar öğretimine yönelik tutumun hangi alt faktörlerden oluştuğu (örneğin, "Öğretimin Önemi" veya "Öğretim Yeterliliği") belirlenmiştir.

Enstrüman

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Likert tipi derecelendirme ölçeği (Beşli veya yedili Likert formatında olduğu varsayılmaktadır.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Eğitim Fakültesi öğrencileri, özellikle öğretmen adayları ve görsel sanatlar derslerini verecek olan diğer branş öğretmenleri.

Age Group: Genç yetişkinler (Üniversite öğrencileri, 18-30 yaş arası).

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde geliştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılardan, görsel sanatlar öğretimi ile ilgili ifadelerle ne ölçüde katılıp katılmadıkları belirtilmeleri istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Sanat Eğitimi, Öğretmen Tutumları, Psikometrik Özellikler, Bayburt Eğitim Fakültesi, Geçerlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.)

Correspondence Address: Yakup Gökdağ (ygokdas@hotmail.com)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik araştırmalarda kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve telif hakları için sorumlu yazar Yakup Gökdağ ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yılı: 2015 (Referans makalenin yayın yılı esas alınmıştır.)

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: gorsel-sanatlar-ogretimine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gökdağ, Y., & Öztürk, D. Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 683-692.

Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. (Ölçek maddeleri orijinal kaynaktan alınmadığı için, akademik standartlara uygun olarak bu bölüm boş bırakılmıştır.)

Maddeler mevcut kaynaktan yer almamaktadır.